

Briuselis, 2026 m. rugsėjo 18 d.
(OR. en)

13416/26

POLCOM 340
SERVICES 58
COLAC 117

PRIDEDAMAS PRANEŠIMAS

nuo:	Europos Komisijos generalinės sekretorės, kurios vardu pasirašo direktorė Martine DEPREZ
gavimo data:	2026 m. rugsėjo 18 d.
kam:	Europos Sąjungos Tarybos generalinei sekretorei Thérèse BLANCHET
Komisijos dok. Nr.:	COM(2026) 486 final
Dalykas:	Rekomendacija TARYBOS SPRENDIMAS kuriuo suteikiami įgaliojimai pradėti derybas dėl skaitmeninės prekybos susitarimo su Kosta Rika

Delegacijoms pridedamas dokumentas COM(2026) 486 final.

Pridedama: COM(2026) 486 final

EUROPOS
KOMISIJA

Briuselis, 2026 09 18
COM(2026) 486 final

Rekomendacija

TARYBOS SPRENDIMAS

**kuriuo suteikiami įgaliojimai pradėti derybas dėl skaitmeninės prekybos susitarimo su
Kosta Rika**

AIŠKINAMASIS MEMORANDUMAS

1. PASIŪLYMO APLINKYBĖS

• Pasiūlymo pagrindimas ir tikslai

Dėl ekonomikos skaitmenizacijos keičiasi tarptautinės prekybos mastas, aprėptis ir greitis. Įmonėms atsiveria galimybių pasiekti daugiau klientų visame pasaulyje ir parduoti jiems prekių ir paslaugų, o vartotojai turi daug didesnį pasirinkimą. Be to, įmonės gali įveikti augimo kliūtis, naudodamosi naujomis ir novatoriškais skaitmeninėmis priemonėmis. Šios galimybės ypač naudingos mažosioms ir vidutinėms įmonėms (MVI) ir jos gali geriau integruotis į pasaulines vertės grandines.

Prekyba prekėmis ir paslaugomis elektroninėmis priemonėmis (toliau – skaitmeninė prekyba¹) visame pasaulyje tampa vis svarbesnė. Ji apima ir fizinę prekių bei paslaugų, kurias galima įsigyti skaitmeniniu būdu, pristatymą (pvz., knyga nusiperkama naudojantis interneto platforma), ir skaitmeninių prekių bei paslaugų (pvz., programinės įrangos, e. knygų ar duomenų srautų) pristatymą, tiek įmonėms sudarant tarpusavio sandorius, tiek sandorius su vartotojais. Apskaičiuota, kad skaitmeninė prekyba sudaro apie 25 proc. visos tarptautinės prekybos, o jos augimas spartesnis nei tradicinės prekybos. ES yra pasaulyje pirmaujanti skaitmeniniu būdu teikiamų paslaugų, kurių vertė 2024 m. siekė 1,7 trln. EUR arba 58 proc. visos ES prekybos paslaugomis, eksportuotoja ir importuotoja.

2024 m. gruodžio mėn. 71 Pasaulio prekybos organizacijos (toliau – PPO) narė užbaigė derybas dėl Susitarimo dėl elektroninės prekybos (toliau – SEP). 2026 m. kovo 28 d. 67 PPO narės, įskaitant Europos Sąjungą ir Kosta Riką, patvirtino savo ketinimus SEP įgyvendinti kuo greičiau su sąlyga, kad bus užbaigtos jų atitinkamos vidaus procedūros. ES ir Kosta Rikos dalyvavimas rodo platų pagrindinių su skaitmenine prekyba susijusių klausimų suderinimą, taip pat bendrą paramą aukštų standartų sistemai.

ES ir Kosta Rika yra artimos partnerės, kurių ekonominiai santykiai grindžiami ES ir Centrinės Amerikos asociacijos susitarimo, kuris laikinai taikomas nuo 2013 m. spalio 1 d. ir kuris visiškai įsigaliojo 2024 m. gegužės 1 d., prekybos ramsčiu. Kosta Rika yra viena iš skaitmeniniu požiūriu pažangiausių ir novatoriškiausių Lotynų Amerikos šalių, turinti stiprų paslaugų sektorių, augančią skaitmeninę ekonomiką ir gerai įsitvirtinusią didelės vertės gamybos ir verslo paslaugų ekosistemą. Nuo tada, kai laikinai pradėtas taikyti prekybos ramstis, dvišalė prekyba paslaugomis taip pat sparčiai augo: 2013–2024 m. ES paslaugų eksportas į Kosta Riką padidėjo 280 proc., o importas – 281 proc.² Kosta Rika taip pat tapo patrauklia vieta Europos investicijoms, visų pirma informacinių ir ryšių technologijų srityje. Iš dvišalės prekybos vis labiau matyti, kad Kosta Rika pereina prie aukštos vertės gamybos – 2025 m. apie du trečdalius šalies eksporto į ES sudarė ne žemės ūkio produktai³.

Derybos su Kosta Rika dėl plataus užmojo skaitmeninės prekybos taisyklių gali padėti atverti daug galimybių dar labiau palengvinti ES ir Kosta Rikos tarpvalstybinę skaitmeninę prekybą, sumažinti reguliavimo kliūtis, sukurti naujų galimybių ES įmonėms, visų pirma labai mažoms, mažosioms ir vidutinėms įmonėms, ir sustiprinti vartotojų pasitikėjimą skaitmenine ekonomika.

¹ Tarptautiniu mastu dažnai taip pat vartojamas terminas „e. prekyba“.

² Eurostatas, [Tarptautinė prekyba paslaugomis](#) (nuo 2010 m.).

³ Eurostatas, [ES prekyba nuo 1988 m.](#)

Ši rekomendacija teikiama Tarybai pagal Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo (SESV) 218 straipsnį, kad Komisijai būtų suteikti įgaliojimai pradėti dvišales derybas su Kosta Rika dėl skaitmeninės prekybos susitarimo, kad būtų pateikti derybiniai nurodymai ir Komisija būtų paskirta derybininke. Siūloma rekomendacija ir derybiniais nurodymais siekiama užtikrinti, kad ES galėtų vesti derybas su Kosta Rika dėl šių šalių derybų metu pasiūlytų skaitmeninės prekybos klausimų, visiškai laikydamasi ES *acquis*, įskaitant asmens duomenų apsaugos sistemą, ir ES politinių pasirinkimų derybose dėl prekybos. ES derybų tikslai – stiprinti dvišalę skaitmeninę prekybą, palengvinti įmonių, įskaitant labai mažas, mažąsias ir vidutines įmones, veiklą ir didinti vartotojų pasitikėjimą interneto aplinka.

- **Suderinamumas su toje pačioje politikos srityje galiojančiomis nuostatomis**

Iniciatyva pagrįsta Europos Sąjungos sutartimi (toliau – ES sutartis), kurioje įtvirtinta, kad ES turėtų skatinti „visų šalių integraciją į pasaulio ekonomiką, įskaitant laipsnišką tarptautinės prekybos apribojimų panaikinimą“.

Be to, iniciatyva dera su ES konkurencingumo kelrodžiu, kuriame išdėstytos tiekimo grandinių įvairinimo ir stiprinimo plėtojant naujas švarios prekybos ir investicijų partnerystės strategijos⁴.

Ji taip pat dera su ES strateginiu požiūriu į Europos ekonominio saugumo stiprinimą, kuriuo pabrėžiama, kad reikia stiprinti bendradarbiavimą su bendraminčiais partneriais visame pasaulyje tiek dvišaliu, tiek daugiašaliu lygmenimis⁵.

Iniciatyva dera su Tarptautine skaitmenine strategija, kurioje teigiama, kad dėl nuolatinės pasaulinės konkurencijos siekiant pirmauti technologijų srityje nėra viena atskira valstybė nepralengia kitų visais technologijų vertės grandinės aspektais. Dėl inovacijų ir konkurencijos aplinka nuolat kinta. Todėl tarptautinis bendradarbiavimas ir prekyba su pagrindiniais partneriais ir sąjungininkais, taip pat veiksmingos įvairinimo ir rizikos valdymo strategijos yra labai svarbūs siekiant ES technologijų ir skaitmeninių tikslų⁶.

Iniciatyva dera su ES ir Centrinės Amerikos asociacijos susitarimu, kuriuo jau sustiprinti ir liberalizuoti dvišaliai Europos Sąjungos ir Kosta Rikos prekybos santykiai, tačiau kuriame nenustatytos išsamios skaitmeninės prekybos taisyklės, ir jį papildo.

ES derybose dėl laisvosios prekybos sistemai siūlo plataus užmojo skaitmeninės prekybos reguliavimo nuostatas. Siūlomi derybiniai nurodymai grindžiami nuosekliu požiūriu, kurio ES laikėsi neseniai vykusiose derybose dėl SPS su Singapūru ir Pietų Korėja⁷, taip pat vykstančiose derybose su Kanada⁸. Be to, siūlomi derybiniai nurodymai atitinka požiūrį, kurio laikomasi derybose dėl LPS skaitmeninei sričiai skirtų skyrių, įskaitant neseniai sudarytus susitarimus su Indija dėl ES ir Indijos LPS, Indonezija dėl ES ir Indonezijos visapusiškos ekonominės partnerystės susitarimo (CEPA), su Australija dėl ES ir Australijos LPS, taip pat su Jungtine Karalyste dėl ES ir JK prekybos ir bendradarbiavimo susitarimo, su Čile dėl ES ir Čilės pažangaus pagrindų susitarimo ir su Naująja Zelandija dėl ES ir Naujosios Zelandijos LPS.

⁴ Europos Komisija. Konkurencingumo kelrodis. [Konkurencingumo kelrodis. Europos Komisija](#).

⁵ JOIN(2025) 977 *final*, 2025 12 3.

⁶ JOIN(2025) 140 *final*, 2025 6 5.

⁷ COM(2023) 230 *final*/9, 2023 4 14.

⁸ COM(2025) 480 *final* (2025 9 10).

Iniciatyva taip pat dera su ankstesnėmis PPO narių derybomis dėl e. prekybos ir po jų sudarytu keliašaliu susitarimu dėl elektroninės prekybos⁹.

- **Suderinamumas su kitomis Sąjungos politikos sritimis**

Derybiniai nurodymai grindžiami skaitmeninės prekybos srities ES vidaus rinkos teisės aktais ir visiškai juos atitinka. Siūlomais derybiniais nurodymais taip pat patvirtinama, kad visos taisyklės ar įsipareigojimai, su kuriais ES sutinka, turėtų atitikti ES teisinę sistemą ir jais turėtų būti išsaugota politinė laisvė, reikalinga ES teisės aktams įgyvendinti. Jie dera su Europos deklaracija dėl skaitmeninių teisių ir principų, kurią 2022 m. gruodžio 15 d. pasirašė Europos Parlamentas, Taryba ir Europos Komisija ir kurią ES siekia populiarinti palaikydama tarptautinius prekybos santykius¹⁰. Tai atitinka ES tarptautinės skaitmeninės strategijos tikslus, kuriais siekiama nustatyti Europos skaitmeninės transformacijos kryptį visame pasaulyje.

Dvišalėse derybose ES siūlomos nuostatos pagrįstos skaitmeninės prekybos srities ES vidaus rinkos teisės aktais ir visiškai juos atitinka.

Siūlomais derybiniais nurodymais patvirtinama, kad visos taisyklės ar įsipareigojimai, su kuriais ES sutinka, turėtų atitikti ES teisinę sistemą.

2. TEISINIS PAGRINDAS, SUBSIDIARUMO IR PROPORCINGUMO PRINCIPAI

- **Teisinis pagrindas**

Siūlomo sprendimo įgalioti pradėti derybas dėl numatomo sudaryti susitarimo procedūrinis teisinis pagrindas yra SESV 218 straipsnio 3 ir 4 dalys.

Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo (SESV) 218 straipsnio 3 dalyje nustatyta, kad tais atvejais, kai numatytas susitarimas nėra išimtinai ar daugiausia susijęs su bendra užsienio ir saugumo politika, Komisija teikia rekomendacijas Tarybai. Taryba priima sprendimą, kuriuo įgaliojama pradėti derybas ir paskiriamas Sąjungos derybininkas arba Sąjungos derybų grupės vadovas.

SESV 218 straipsnio 4 dalyje numatyta, kad Taryba gali duoti derybinius nurodymus derybininkui ir paskirti specialų komitetą, su kuriuo privaloma konsultotis vedant derybas.

Komisija rekomenduoja pradėti Europos Sąjungos ir Kosta Rikos derybas dėl tarptautinio susitarimo, susijusio su skaitmenine prekyba. Derybininke turi būti paskirta Komisija.

- **Materialinis teisinis pagrindas**

Šis aktas priklauso bendros prekybos politikos sričiai, todėl materialinis teisinis pagrindas yra SESV 207 straipsnio 4 dalies pirma pastraipa.

- **Derybininko pasirinkimas**

⁹ <https://www.consilium.europa.eu/media/39504/st08993-en19.pdf>.

¹⁰ Europos deklaracija dėl skaitmeninio dešimtmečio skaitmeninių teisių ir principų 2023/C 23/01, OL C 23, 2023 1 23, p. 1–7.

Atsižvelgiant į tai, kad numatomas sudaryti susitarimas išimtinai susijęs su kitais nei bendra užsienio ir saugumo politika klausimais, Komisija turi būti paskirta derybininke pagal SESV 218 straipsnio 3 dalį.

- **Sąjungos kompetencija**

Šis aktas priklauso bendros prekybos politikos sričiai pagal SESV 207 straipsnį. Todėl jis priklauso išimtinai Sąjungos kompetencijai pagal SESV 3 straipsnio 1 dalį.

- **Subsidiarumo principas (neišimtinės kompetencijos atveju)**

Pagal ES sutarties 5 straipsnio 3 dalį, subsidiarumo principas netaikomas srityse, kuriose ES turi išimtinę kompetenciją. Pagal SESV 3 straipsnį bendra prekybos politika priklauso išimtinai Sąjungos kompetencijai.

- **Proporcingumo principas**

Šia iniciatyva neviršijama to, kas būtina nustatytiems politikos tikslams pasiekti.

- **Priemonės pasirinkimas**

Ši rekomendacija dėl Tarybos sprendimo teikiama pagal SESV 218 straipsnio 3 ir 4 dalis, kuriose numatyta, kad Taryba priima sprendimą, kuriuo įgaliojama pradėti derybas ir kuriuo skiriamas Sąjungos derybininkas. Taryba taip pat gali pateikti derybininkui derybinius nurodymus. Kitų teisinių priemonių, kuriomis būtų galima pasiekti šios rekomendacijos tikslą, nėra.

3. *EX POST* VERTINIMO, KONSULTACIJŲ SU SUINTERESUOTAISIAIS SUBJEKTAIS IR POVEIKIO VERTINIMO REZULTATAI

- **Galiojančių teisės aktų *ex post* vertinimas / tinkamumo patikrinimas**

Netaikoma.

- **Konsultacijos su suinteresuotaisiais subjektais**

Netaikoma.

- **Tiriamųjų duomenų rinkimas ir naudojimas**

Netaikoma.

- **Poveikio vertinimas**

Poveikio vertinimas nebuvo atliktas, nes įvertinti ekonominį iniciatyvos poveikį, palyginti su esama padėtimi, ypač sunku, atsižvelgiant į tai, kad numatomos skaitmeninės prekybos taisyklės palengvins dvišalius prekybos santykius, kurie jau liberalizuoti ir sustiprinti galiojančio ES ir Centrinės Amerikos asociacijos susitarimo prekybos ramsčiu. Pagal prekybos ramstį, kuris Kosta Rikai taikomas jau nuo 2013 m. spalio 1 d., jau numatytos išsamios nuostatos dėl patekimo į prekybos prekes ir paslaugomis rinką, tačiau nėra nuostatų dėl skaitmeninės prekybos. Todėl iniciatyvos poveikis visų pirma bus suteikti papildomo teisinio tikrumo veiklos vykdytojams, dalyvaujantiems skaitmeninėje prekyboje liberalizuotuose sektoriuose. Be to, alternatyvių metodų taikymo galimybės yra ribotos, nes numatomos derybų nuostatos yra labai panašios į tas, kurios jau įtrauktos į skaitmeninės prekybos susitarimus su Singapūru ir Korėja ir dėl kurių šiuo metu deramasi su Kanada, taip pat įtrauktos į PPO susitarimą dėl elektroninės prekybos.

Bet kokie papildomi svarbūs pasiūlymai, kuriuos gali pateikti kitos šalys, negali būti nustatyti ir įvertinti *ex ante*. Šiame etape įgyvendinimo planas į iniciatyvą neįtrauktas, nes konkreči informacija bus aiški tik pasibaigus deryboms.

- **Reglamentavimo tinkamumas ir supaprastinimas**

Netaikoma.

- **Pagrindinės teisės**

Šia iniciatyva visapusiškai laikomasi Europos Sąjungos pagrindinių teisių chartijos, visų pirma jos 8 straipsnio dėl asmens duomenų apsaugos.

4. POVEIKIS BIUDŽETUI

Ši iniciatyva poveikio biudžetui neturi.

5. KITI ELEMENTAI

- **Įgyvendinimo planai ir stebėseną, vertinimas ir ataskaitų teikimo tvarka**

Tikimasi, kad derybos truks iki 2028 m., o po to gali būti pasirašomi ir sudaromi susitarimai dėl skaitmeninės prekybos taisyklių.

- **Aiškinamieji dokumentai (direktyvoms)**

Netaikoma.

- **Išsamus konkrečių pasiūlymo nuostatų paaiškinimas**

Šiomis nuostatomis siekiama rekomenduoti Tarybai priimti sprendimą, kuriuo suteikiami įgaliojimai pradėti derybas, ir paskirti Sąjungos derybininką. Taryba derybininkui gali pateikti nurodymus.

TARYBOS SPRENDIMAS

kuriuo suteikiami įgaliojimai pradėti derybas dėl skaitmeninės prekybos susitarimo su Kosta Rika

EUROPOS SĄJUNGOS TARYBA,

atsižvelgdama į Sutartį dėl Europos Sąjungos veikimo, ypač į jos 207 straipsnio 4 dalies pirmą pastraipą kartu su 218 straipsnio 3 ir 4 dalimis,

atsižvelgdama į Europos Komisijos rekomendaciją,

kadangi:

- (1) Europos Sąjunga ir Kosta Rika palaiko glaudžius ir dinamiškus ekonominius santykius. Kosta Rika yra svarbi Europos Sąjungos prekybos partnerė Centrinės Amerikos regione. Europos Sąjungos ir Centrinės Amerikos asociacijos susitarimo prekybos ramstis Kosta Rikai laikinai taikomas nuo 2013 m. spalio 1 d. Nors minėtame susitarime numatytas išsamus prekybos prekėmis ir paslaugomis pagrindas, jame nėra išsamių skaitmeninės prekybos taisyklių;
- (2) 2023 m. kovo mėn. Europos Sąjunga ir Lotynų Amerikos ir Karibų (LAK) regionas įsteigė ES ir LAK skaitmeninį aljansą, kad sustiprintų bendradarbiavimą visais skaitmeniniais ir su kosmosu susijusiais klausimais. Vadovaudamosi tuo pagrindu Europos Sąjunga ir Kosta Rika sustiprino bendradarbiavimą tokiose srityse kaip kibernetinis saugumas, skaitmeninės inovacijos ir į žmogų orientuotas dirbtinis intelektas;
- (3) Kosta Rika pademonstravo tvirtą įsipareigojimą vykdyti skaitmeninę transformaciją ir tarptautinį skaitmeninį valdymą, be kita ko, 2025 m. pirmininkaudama EBPO ministrų tarybai;
- (4) Europos Sąjunga sėkmingai įtraukė skaitmeninės prekybos taisykles į kelis dvišalius laisvosios prekybos susitarimus su trečiosiomis šalimis, taip pat į skaitmeninės prekybos susitarimus su Singapūru ir Korėja. Be to, 2024 m. liepos mėn. PPO baigtos derybos dėl keliašalio susitarimo dėl elektroninės prekybos ir jo šalyse, įskaitant Europos Sąjungą ir Kosta Riką, šiuo metu imasi būtinų veiksmų, kad užtikrintų jo laikiną taikymą, kol jis bus įtrauktas į PPO teisinę sistemą;
- (5) vadovaujantis Reglamento (ES) 2018/1725 42 straipsnio 1 dalimi buvo konsultuojamasi su Europos duomenų apsaugos priežiūros pareigūnu ir jis pateikė nuomonę [įrašyti nuomonės datą]¹¹;
- (6) todėl tikslinga įgalioti Komisiją pradėti derybas dėl privalomų skaitmeninės prekybos nuostatų, kurios dera su šiais susitarimais ir kuriomis siekiama tų pačių tikslų, kuriuos Europos Sąjunga ketina pasiekti šiuo metu vykstančiose derybose,

¹¹ OL C [...], [...], p. [...].

PRIĖMĖ ŠĮ SPRENDIMĄ:

1 straipsnis

1. Komisija įgaliojama Sąjungos vardu vesti derybas su Kosta Rika dėl skaitmeninės prekybos susitarimo.
2. Derybos vedamos remiantis šio sprendimo priede pateiktais Tarybos derybiniais nurodymais.

2 straipsnis

Sąjungos derybininke skiriama Komisija.

3 straipsnis

Derybos vedamos konsultuojantis su specialiuoju komitetu, kaip numatyta SESV 207 straipsnio 3 dalies trečioje pastraipoje.

4 straipsnis

Šis sprendimas skirtas Komisijai.

Priimta Briuselyje

*Tarybos vardu
Pirmininkas / Pirmininkė*